

Svar på skriftligt spørgsmål om strukturstöd till Kemiregionen med anledning av stängningen av fabriken i Veitsiluoto

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 250/2021 rd undertecknat av riksdagsledamot Kaisa Juuso/saf:

Hur ämnar regeringen stödja Kemiregionen, som drabbas av förlorade arbetstillfällen till följd av Stora Ensos beslut att lägga ner fabriken i Veitsiluoto?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Näringslivet i Kemi-Torneå ekonomiska region har utöver corona genomgått stora förändringar under det senaste året. Bakgrunden till Stora Ensos situation är en minskad efterfrågan på papper samt coronapandemin. Nedläggningen av fabriken skulle påverka högst 670 personer, varav 530 arbetar inom divisionen Paper och 140 på servicebolaget Efora. Detta motsvarar ungefär tio procent av bolagets personal i Finland. Verksamheten vid bruket i Veitsiluoto skulle fortsätta inom divisionen Wood Products. Bruket sysselsätter ungefär 50 personer. Uppsägningarna berör ca 15 procent av industriarbetstillfällena i den ekonomiska regionen och 9,7 procent i hela landskapet. Det finns samtidigt positiva nyheter i Kemiregionen. I början av 2021 meddelades den positiva nyheten om att Metsä Fibre bygger en bioproduktanläggning, vilket är en investering i storleksklassen 1,6 miljarder euro.

Arbets- och näringslivsministeriet, NTM-centralen i Lappland och TE-byrån skapade en lägesbild omedelbart efter Stora Ensos meddelande den 20 april, och förberedelser av plötslig strukturomvandling inleddes för att stödja regionen och de arbetstagare som uppsägningen berör. Samtidigt grundades en grupp för plötslig strukturomvandling (PSO-grupp), som hade sitt första möte redan samma dag. I gruppen kom man överens om brådskanie omställningsskyddsåtgärder och hjälp till arbetstagarna samt även vidare förberedande åtgärder.

Det har inletts åtgärder för att kartlägga nya sysselsättningsmöjligheter och för att erbjuda service till de arbetstagare som förlorar sitt arbete. Regionens TE-byrå och NTM-centralen är centrala aktörer därvidlag. Sysselsättningsanslag och TE-tjänsternas resurser har omedelbart utökats med 2,5 miljoner euro med anledning av situationen i Kemi-Veitsiluoto. De som drabbas av uppsägning erbjuds allt nödvändigt stöd för att hitta nytt arbete eller en utbildningsväg samt för att uppdatera sin kompetens.

Arbetstagare som drabbas av uppsägning kan redan under uppsägningstid omfattas av TE-byråns omställningsskyddsåtgärder. De uppsagdas kompetensprofil kartläggs och det upprättas individuella planer för snabbaste möjliga återgång i arbete. Vid omställningsskydd erbjuder TE-byråerna

bl.a. infotillfällen för arbetstagare, jobbsökningstjänster och arbetsförmedling, träning, lönesubvention, yrkesinriktad arbetskraftsutbildning, arbetsprövning, stöd och rådgivning för dem som överväger företagande (inkl. startpeng) samt andra tjänster som utvecklar yrkesmässig kompetens. Regional rörlighet kan stödjas genom rörlighetsunderstöd.

Erfarenheter av hanteringen av plötslig strukturomvandling visar att situationsledarskap och koordination samt samarbete mellan regionala aktörer är av avgörande vikt för att framgångsrikt hantera förändringar. Väsentligt för ett lyckat resultat vid omfattande uppsägningar är att kunna kombinera kompetens från företag, städer, landskapet, läroanstalter, TE-byrå och NTM-centralen och övriga resurser för att uppnå det gemensamma målet d.v.s. återgång i arbete och hållbar företagsverksamhet. När det gäller Kemi-Veitsiluoto vidtogs det snabbt åtgärder för att tillsammans med regionala aktörer upprätta en utvecklingsplan för att åstadkomma hållbar företagsverksamhet. För finansiering av dessa åtgärder finns vid behov arbets- och näringsministeriets finansieringsinstrument. Finansieringsbeslut kan fattas när de regionala aktörerna har lämnat in en mer detaljerad plan till arbets- och näringsministeriet.

Veitsiluoto fabriksområde har ett ur logistiksynpunkt attraktivt läge i närheten av bl.a. Kemi hamn och en aktiv industrimiljö. I samarbete mellan olika aktörer har man inlett en kartläggning av eventuella nyetableringar och investeringar i Kemiområdet.

Helsingfors den 10 maj 2021

Arbetsminister Tuula Haatainen